

การศึกษาป้องกันที่มีผลต่อพฤติกรรมกระหายน้ำซ้ำของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลรัฐญารักษ์

นางนันทา ชัยพิชิตพันธ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-099-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF FACTORS AFFECTING AMPHETAMINE RELAPSING
BEHAVIOR OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS TREATED IN
THANYARAK HOSPITAL**

Mrs. Nanta Chalpichitpan

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Health Education**

Department of Physical Education

Graduate School

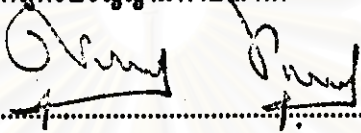
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

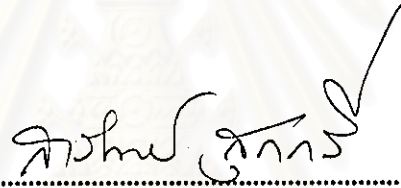
ISBN 974-332-099-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกาเสพติดการเสพยาบ้าซ้ำของ
นักเรียนมัธยมศึกษาที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจิตเวช
โดย นางนันทา ชัยพิชิตพันธ์
ภาควิชา พลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท

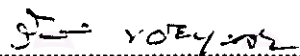
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

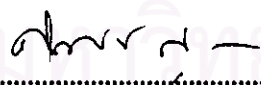

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุดิวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลปชัย สุวรรณชาติ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอ็มอัชมา วัฒนบูรานนท์)

4083705627 : MAJOR HEALTH EDUCATION

KEY WORD : FACTORS AFFECTING / AMPHETAMINE RELAPSING BEHAVIOR /
SECONDARY SCHOOL STUDENTS / TREATED IN THANYARAK HOSPITAL.

NANTA CHAIPICHITPAN : A STUDY OF FACTORS AFFECTING AMPHETAMINE
RELAPSING BEHAVIOR OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS TREATED IN
THANYARAK HOSPITAL. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. TEPWANEE S.
HOMSANIT. H.S.D. 205 pp. ISBN 974-332-099-7.

The purposes of this survey were to study factors affecting amphetamine relapsing behavior of secondary school students and to study the relationship among predisposing factors, enabling factors, reinforcing factors, and amphetamine relapsing behavior. The subjects were 50 amphetamine relapsing secondary school students treated in Thanyarak Hospital. The data were collected through the constructed interview, the knowledge test, attitude and belief questionnaires, and the SCL-90 test. The data were analyzed in terms of percentages, means and standard deviations. The Pearson's Product Moment Correlation, Chi-Square, Cramer's V, and Stepwise Multiple Regression Analysis were also employed.

The results were as follows:

1. Most amphetamine relapsing students were male, 14-16 years of age, studied in Mathayom Suksa two with grade point average of 1.01-2.00. Their parents lived together ; fathers were government officials, and mothers were employees. They needed assistance from the schools. Regarding this, they wanted their teachers to talk to their parents to accept and send them to be treated in hospitals. Their daily allowance was 21-50 baht a day. Their closed friends also took amphetamine. Most relapsing students had slight mental problems, i.e. psychoticism, depression , and interpersonal sensitivity. They had "fair" knowledge about amphetamine whereas their attitude and belief towards amphetamine relapsing were at the "good" level.

2. Predisposing factors, including ages, number of brothers / sisters, order of children in the family, years of study, and status of their parents' marriage, were significantly related to amphetamine relapsing behavior at the .05 level. However, there was no significant relationship between amphetamine relapsing behavior and the amphetamine knowledge, attitude and belief towards amphetamine, gender, score level, parents' occupation and mental health.

3. Enabling factors, including cost of amphetamine, students' allowance, family's income, procurement of amphetamine, sources where amphetamine was obtained, places for taking amphetamine and students' living condition, were not significantly related to amphetamine relapsing behavior at the .05 level.

4. Reinforcing factors, including members in the family taking amphetamine and rearing practice, were significantly related to amphetamine relapsing behavior at the .05 level. However, there was no significant relationship between amphetamine relapsing behavior and amphetamine using peers, family relationship, relationship with friends and teachers, school regulation and law.

ภาควิชา.....พลศึกษา.....

สาขาวิชา.....สุขศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อชนิด.....นางนันทา.....ชัยพิชิตพันธ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ทพว.ทศิ.....เทพวานี.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จดูสว่างได้ด้วยความกรุณาของท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาทย์ หอมสนิท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจอย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาสุศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลา ให้ข้อคิดเห็น และตรวจแก้ไขแบบสัณฐานที่ใช้ในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณบุคลากรของโรงพยาบาลธัญญารักษ์ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณบุคลากรในสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ปปส.) ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูล และเป็นທີ່ปรึกษาเกี่ยวกับข้อมูลหลายด้าน รวมถึงทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือที่ไม่ได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครู-อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ ให้การศึกษาเล่าเรียน และเป็นกำลังในใจการศึกษาตลอดมา ขอขอบพระคุณ คุณพี่มณฑา โทวะประดิษฐ์ คุณภริมา ชัยพิชิตพันธ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในทุกด้าน พร้อมทั้งเป็นกำลังใจที่สำคัญในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณ พี่เพลิน และน้องภูมิที่คอยเป็นกำลังใจและเป็นแรงผลักดันให้การศึกษานี้สำเร็จด้วยดี คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชา คุณบิดา-มารดา และครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และคุณธรรมให้แก่ผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นนทา ชัยพิชิตพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	5
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 ความรู้เกี่ยวกับชาบ้ำ.....	12
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัย.....	39
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและชาบ้ำ.....	50
2.4 สรุปผลงานวิจัย.....	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	60
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	133
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	133
5.2 การอภิปรายผล.....	146
5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	160
รายการอ้างอิง.....	165
ภาคผนวก.....	175
ภาคผนวก ก.....	176
ภาคผนวก ข.....	178
ภาคผนวก ค.....	180
ภาคผนวก ง.....	183
ประวัติผู้เขียน.....	205

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตินี้

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามสถานภาพทั่วไป.....	72
2	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว.....	74
3	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามสุขภาพจิต.....	76
4	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามรายได้อันที่.....	77
5	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามความสะดวกในการซื้อยาบ้า.....	78
6	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามเวลาและสถานที่ที่นิยมในการเสพยาบ้า.....	79
7	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามรายได้ของครอบครัว.....	80
8	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครอง.....	81
9	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย.....	82
10	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามการเสพยาบ้าของบุคคลแวดล้อม.....	83
11	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามการทราบกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และการทราบบทลงโทษตามกฎหมายในการห้ามเสพยาบ้า.....	84
12	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามลักษณะการเลี้ยงดูของบิดา-มารดา.....	85
13	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามความสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับยาบ้า.....	91
15	จำนวน และค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ เกี่ยวกับยาบ้าที่ตอบถูกในแต่ละข้อ ของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า.....	92
16	จำนวน และร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามระดับทัศนคติที่มีต่อการเสพยาบ้า.....	94
17	จำนวนและร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติต่อการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า.....	95
18	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามระดับความเชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้า.....	98
19	จำนวนและร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการเสพยาบ้าในแต่ละข้อของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า.....	99
20	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่เสพยาบ้า จำแนกตามอายุที่เริ่มเสพยาบ้า ระยะเวลาที่หยุดเสพยาบ้า ระยะเวลาในการเสพยาบ้า และอายุที่เริ่มเสพยาบ้า.....	102
21	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามสาเหตุของการเสพยาบ้าเม็ดแรก ที่มาของยาบ้าเม็ดแรก.....	104
22	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามจำนวนยาบ้าที่เสพ วิธีการเสพ และเสพยาบ้าร่วมกับยาเสพติดชนิดอื่น.....	105
23	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามตามจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้า ด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม และวิธีการปฏิบัติตนเมื่อเห็นผู้อื่นเสพยาบ้า.....	106
24	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเสพยาบ้าเฉลี่ยต่อเดือน.....	107

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามความต้องการเลิกเสพยาบ้า และเหตุผลที่ต้องการและไม่ต้องการเสพยาบ้า.....	109
26	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนหันกลับไปเสพยาบ้าอีก และความรู้สึกของนักเรียนเองเมื่อติดยาบ้า.....	110
27	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เสพยาบ้า จำแนกตามความต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือ ในการเลิกเสพยาบ้า.....	111
28	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับอายุที่เริ่มเสพยาบ้า.....	112
29	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับระยะเวลาที่เสพยาบ้า.....	114
30	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ กับจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม.....	116
31	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ กับผลต่างของค่าใช้จ่ายในการซื้อขายยาต่อเดือนของการเสพยาบ้าครั้งแรกกับการเสพยาบ้า.....	118
32	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ กับอายุที่เริ่มเสพยาบ้า.....	120
33	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ กับระยะเวลาที่เสพยาบ้า.....	121
34	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ กับจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้าและหรือจำนวนครั้งที่เสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม.....	122
35	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ กับผลต่างของค่าใช้จ่ายของการเสพยาบ้าต่อเดือนในการเสพยาบ้าครั้งแรกกับการเสพยาบ้า.....	123
36	การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนในการทำนายอายุที่เริ่มเสพยาบ้า.....	124
37	การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนในการทำนายระยะเวลาในการเสพยาบ้า.....	126

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
38	การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนในการทำนายจำนวนครั้งที่เข้ารับ การรักษาด้วยเหตุเสพยาบ้า และหรือจำนวนครั้งที่หยุดเสพยาบ้าด้วยวิธีใดก็ตาม	128
39	การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนในการทำนายผลต่างของค่าใช้จ่ายใน การเสพยาบ้าต่อเนื่องของการเสพยาบ้าครั้งแรกกับการเสพยาบ้าซ้ำ.....	131

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนกนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงปัจจัย 3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ.....	47
2	กรอบการวิเคราะห์ปัจจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ.....	49

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย